

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради університету

24 червня 2020 року,

Протокол № 10

Проректор з навчальної роботи

_____ Л.І. Чорний
(підпис) (ініціали, прізвище)
_____ 2020 року
м.п.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«ПРОБЛЕМИ КРИМІНОЛОГІЇ»
для підготовки на третьому освітньому рівні
здобувачів освітньо-наукового ступеня доктора філософії
за спеціальністю 081 Право
галузі знань 08 Право**

ЗМІСТ

			Стор.
1.	Опис навчальної дисципліни		– 1
2.	Заплановані результати навчання		– 2
3.	Програма навчальної дисципліни		– 3
4.	Структура вивчення навчальної дисципліни		– 5
	4.1.	Тематичний план навчальної дисципліни	– 5
	4.2.	Теми семінарських (практичних) занять	– 6
	4.3.	Завдання для самостійної роботи здобувачів	– 6
5.	Методи навчання та контролю		– 6
6.	Схема нарахування балів		– 7
7.	Рекомендована література		– 7
	7.1.	Нормативно-правові акти	– 7
	7.2.	Судова практика	– 8
	7.3.	Наукова, навчально-методична література	– 8
	7.4.	Допоміжна література	– 9
8.	Інформаційні ресурси в Інтернеті		– 15

1. Опис навчальної дисципліни

1.	Шифр і назва галузі знань	– 08 Право
2.	Код і назва спеціальності	– 081 Право
3.	Назва спеціалізації	– Немає
4.	Назва дисципліни	– Проблеми кримінології
5.	Тип дисципліни	– вибіркова
6.	Код дисципліни	– ВК 17
7.	Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	– третій
8.	Ступінь вищої освіти, що здобувається	– доктор філософії
9.	Курс / рік навчання	– другий
10.	Семестр	– четвертий
11.	Обсяг вивчення дисципліни:	
	1) загальний обсяг (кредитів ЄКТС / годин)	– 3/90
	2) денна /заочна форма навчання:	
	аудиторні заняття (годин)	– 14
	% від загального обсягу	– 15,5
	лекційні заняття (годин)	– 8
	% від обсягу аудиторних годин	– 57
	семінарські (практичні) заняття (годин)	– 6
	% від обсягу аудиторних годин	– 43
	самостійна робота (годин)	– 76
	% від загального обсягу тижневих годин:	– 84
	аудиторних занять	– 1
	самостійної роботи	– 5
12.	Форма семестрового контролю	– залік
13.	Місце дисципліни в логічній схемі:	

1) попередні дисципліни	–	ВК 4 Кримінальне право в сучасному вимірі ВК 5 Теорія та практика кримінального судочинства
2) супутні дисципліни	–	ВК 20 Медіація в юридичній практиці
3) наступні дисципліни	–	
14. Мова вивчення дисципліни	–	українська.

2. Заплановані результати навчання

Навчальна дисципліна «Проблеми кримінології» забезпечує досягнення таких результатів навчання, передбачених освітньо-науковою програмою «Доктор філософії з права»:

РН-8. Демонструвати розуміння теоретичних основ, термінології та практики професійної діяльності в галузі права;

РН-9. Демонструвати знання та розуміння сучасних актуальних питань, історії розвитку, закономірностей, проблем та тенденцій правового регулювання суспільних відносин у різних галузях;

РН-10. Ефективно працювати з джерелами національного та міжнародного права, виявляти колізії, прогалини, інші недоліки правового регулювання;

РН-11. Тлумачити нормативно-правові акти, оцінювати судову практику та правильно застосовувати їх при вчиненні різних правових дій;

РН-12. Використовувати знання та уміння для надання кваліфікованих юридичних висновків і консультацій з правових питань у різних сферах юридичної діяльності;

РН-15. Демонструвати уміння формулювання власної цілісної, логічної й обґрунтованої позиції щодо правової проблеми, відстоювати і захищати її перед підготовленою аудиторією.

Після завершення вивчення дисципліни здобувач повинен:	
1. Знання	
<i>(здатність запам'ятовувати або відтворювати факти (терміни, конкретні факти, методи і процедури, основні поняття, правила і принципи, цілісні теорії тощо)</i>	
1.1)	предмет і метод, систему, принципи кримінологічної науки;
1.2)	основні положення законодавства у сфері запобігання та боротьби зі злочинністю;
1.3)	найбільш поширені підходи до розуміння злочинності як явища соціальної дійсності;
1.4)	типові риси і властивості особи злочинця, призначення класифікації і типології особи злочинця;
1.5)	визначальні криміногенні чинники, що детермінують сучасну злочинність в Україні;
1.6)	місце фонових для злочинності явищ у структурі кримінологічної детермінації злочинності;
1.7)	рівні запобігання злочинності, суб'єктів протидії різним видам злочинів;
1.8)	завдання, що стоять перед прогнозуванням злочинності та плануванням заходів її запобігання
2. Розуміння	
<i>(здатність розуміти та інтерпретувати вивчене, уміння пояснити факти, правила, принципи; перетворювати словесний матеріал у, наприклад, математичні вирази; прогнозувати майбутні наслідки на основі отриманих знань)</i>	
2.1)	основних положень кримінологічної науки, її сучасних теоретичних та практичних проблем;
2.2)	злочинності, особи злочинця, питань кримінологічної детермінації, жертви злочинів;
2.3)	основних підходів щодо запобігання найбільш поширеним злочинним проявам,

прогресивних стратегій протидії злочинності в інших країнах світу;
3. Застосування знань <i>(здатність використовувати вивчений матеріал у нових ситуаціях (наприклад, застосувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних задач)</i>
3.1) виявляти напрямки розвитку науки кримінології, недосліджені, але які потребують розробки;
3.2) виявляти дискусійні положення в науці кримінології, які потребують однозначного вирішення;
3.3) пропонувати вирішення дискусійних положень та не вирішених питань в науці кримінології;
3.4) застосовувати загальні та спеціальні методи під час проведення кримінологічних досліджень;
3.5) вміти формулювати законопроектні пропозиції в галузі кримінології.
4. Аналіз <i>(здатність розбивати інформацію на компоненти, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру, бачити помилки й огріхи в логіці міркувань, різницю між фактами і наслідками, оцінювати значимість даних)</i>
4.1) розраховувати похибку репрезентативності у процесі емпіричних досліджень;
4.2) розробляти питальники для проведення опитувань, проводити опитування, в тому числі експертні, інтерв'ювання респондентів різних категорій;
4.3) надавати кримінологічну характеристику злочинності або окремих видів злочинів на підставі аналізу кількісних (рівень злочинності, рівень судимості, коефіцієнти, «ціна»), якісних (структура, динаміка, характер, географія, топографія) показників;
5. Синтез <i>(здатність поєднувати частини разом, щоб одержати ціле з новою системною властивістю)</i>
5.1) узагальнювати сучасний зарубіжний досвід протидії окремим групам злочинів;
5.2) на основі відомих результатів інших наук: філософії, логіки пропонувати нове вирішення кримінологічних проблем
6. Оцінювання <i>(здатність оцінювати важливість матеріалу для конкретної цілі)</i>
6.1) будувати прогнози розвитку криміногенної ситуації в Україні та її окремих регіонах;
6.2) складати комплексні плани дій із профілактики злочинності.
7. Створення (творчість) <i>(здатність до створення нового культурного продукту, творчості в умовах багатомірності та альтернативності сучасної культури)</i>
7.1) створювати нові концепції розвитку окремих інститутів кримінології.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Доктрина кримінології: загальнонаукова характеристика. Методологія кримінологічної науки

Поняття наукової доктрини. Поняття зміст та функції доктрини кримінології. Предмет кримінології (злочинність, особа злочинця, причини і умови злочинів, жертва злочинів, запобігання злочинності). Місце кримінології в системі наукового знання. Зв'язок кримінології із науками кримінально-правового циклу (кримінальне право, кримінальний процес, кримінально-виконавче право, криміналістика). Взаємозв'язок із філософією, соціологією, правовою статистикою, адміністративним правом, математикою, психологією та ін. Система кримінології. Загальна і Особлива частина. Кримінологічна класифікація злочинів. Історія кримінологічної науки. Основні етапи її розвитку. Вчені, що представляють класичний період (Ч. Беккарія, І. Бентам, Дж. Говард), антропологічну школу (Ч. Ломброзо), соціологічну школу (Е. Дюркгейм, Е. Феррі, Г. Тард, М. Гернет, Д. Дриль, С. Познишев). Особливості розвитку кримінології у радянський період. Кримінологія сучасної України. Основні кримінологічні

центри України. Провідні кримінологи України та напрями їх наукових пошуків. Поняття методології і методики кримінологічної науки, їх співвідношення. Рівні методології. Методи кримінологічних досліджень. Наукова критика матеріалістичної діалектики як методології кримінологічної доктрини. Синергетика і доктрина кримінології. Екзистенціалізм та феноменологія як методи кримінології. Концепція соціального натуралізму як методологічний базис кримінологічних досліджень.

Тема 2. Феномен злочинності в доктрині кримінології

Статистичний, системний, інституційний підходи до розуміння злочинності. Злочинність як соціальна практика. Ознаки злочинності. Визначення поняття злочинності. Кількісні показники злочинності (абсолютні та відносні): рівень, коефіцієнти, «ціна». Латентність злочинності: рівень, способи визначення, методи усунення. Якісні показники злочинності (динаміка, структура, характер, географія, топографія). Характеристика сучасної злочинності в Україні та тенденції її поширення. Злочинність і глобалізація. Злочинність і глокалізація.

Тема 3. Детермінація злочинності як об'єкт кримінологічного пізнання.

Причини і умови окремого злочину

Поняття та методологічні засади вивчення детермінації злочинності. Поняття кримінологічної детермінації. Види детермінаційних зв'язків. Співвідношення понять «детермінанта», «причина», «умова», «криміногенний чинник». Класифікація детермінантів злочинності. Місце фонових для злочинності явищ (алкоголізм, пияцтво, наркоманія, ігроманія, проституція, бродяжництво, безпритульність, бездоглядність) у структурі детермінації злочинності. Поняття причини злочину. Криміногенна мотивація. Співвідношення мотиву злочину і злочинної мотивації. Потреби, ціннісні орієнтації, установки на вчинення злочину. Поняття умов вчинення злочину. Різновиди умов (умови, що формують криміногенну мотивацію, та умови, які сприяють вчиненню злочину). Конкретна життєва ситуація та її місце в механізмі злочинної поведінки. Привід і зачіпка до вчинення злочину.

Тема 4. Вчення про особистість злочинця як складова доктрини кримінології Механізм індивідуальної злочинної поведінки: доктринальна характеристика

Поняття особистості та особи злочинця. Співвідношення поняття особи злочинця із поняттями «суб'єкт злочину», «підозрюваний», «обвинувачений», «засуджений». Соціальне і біологічне в особі злочинця. Значення кримінологічної характеристики особи злочинця. Структура особи злочинця (соціально-демографічні, кримінально-правові, морально-психологічні ознаки). Класифікація і типологія злочинців, їх значення при вивченні особи злочинця. Основні концепції особи злочинця. Комплекс сваволі та ілюзій як джерело анти суспільних якостей особистості (концепція О. М. Костенка). Поняття та природа механізму індивідуальної злочинної поведінки як аналітичної категорії та онтологічного модусу. Доктринальні підходи до визначення елементів механізму індивідуальної злочинної поведінки. Мотив та мотивація злочинної поведінки. Основні мотиви злочинної поведінки: самоствердження (самоактуалізація), захисні, замісні, ігрові мотиви, мотиви самовиправдання. Обставини, що впливають на формування антисуспільної спрямованості особи. Макросоціальні та мікросоціальні фактори. Криміногенна ситуація. Види криміногенних ситуацій за джерелом виникнення та за змістом. Посткримінальна поведінка: поняття, сутність, зміст та її роль в циклічності злочинної активності. Принцип відображення (концепція О. М. Костенка) у пояснення генези кримінальної активності. Раціональна та емоційна форми відображення в етіології злочинної поведінки. Кримінологічна віктимологія. Роль потерпілого в утворенні криміногенної ситуації. Види віктимної поведінки.

Тема 5. Загальна та окремі теорії протидії злочинності.

Прогнозування і планування злочинності

Загальна теорія протидії злочинності як складова доктрини кримінології: історія та сучасність. Складові загальної теорії протидії злочинності. Система заходів впливу на злочинність. Визначення та співвідношення понять «протидія»,

«запобігання», «профілактика», «припинення» злочинів. Рівні протидії злочинності. Форми спеціально-кримінологічного запобігання злочинам. Нормативно-правове забезпечення протидії злочинності.

Об'єкти, рівні та форми профілактики злочинів. Спеціалізовані та неспеціалізовані суб'єкти профілактики злочинів. Види профілактики злочинів. Групова, індивідуальна, віктимологічна профілактика.

Управління протидією злочинності. Поняття координації діяльності з протидії злочинності. Її види, засоби забезпечення, суб'єкти. Кримінологічне прогнозування та планування як методи управління в системі профілактики злочинів. Види кримінологічних прогнозів, методика кримінологічного прогнозування. Сутність методики узагальненого сценарію. Види кримінологічних планів. Кримінологічне програмування.

Окремі теорії протидії злочинності як елементи доктрини кримінології. Політико-кримінологічна теорія протидії злочинності. Економіко-кримінологічна теорія детінізації економіки. Теоретичні засади соціально-правового механізму протидії злочинності.

Поняття прогнозування злочинності. Види прогнозів (короткострокові, середньострокові, довгострокові). Методи і способи, що застосовуються під час прогнозування злочинності. Суб'єкти прогностичної діяльності. Поняття планування злочинності та його призначення. Види та суб'єкти планування. Державні і обласні комплексні програми і плани профілактики злочинності як втілення планування. Сучасний стан планування заходів запобігання злочинності в Україні.

Тема 6. Доктрина політичної кримінології

Політична кримінологія як галузь доктрини. Предмет політичної кримінології. Вітчизняний та зарубіжний досвід політико-кримінологічних досліджень. Методологія дослідження політико-кримінологічних проблем. Криміногенність політики: загальнотеоретична характеристика. Концепція політичного злочину. Нюрнберзька та римська концепції політичних злочинів. Поняття та природа політичного злочину. Класифікація політичних злочинів. Релятивізм в оцінці політичного злочину. Національний (внутрішньодержавний) та міжнародний виміри оцінок політичних злочинів. Феномен політичної злочинності. Політичне переслідування як політико-кримінальний феномен. Політичні репресії та терор як політико-кримінальні феномени. Особистість політичного злочинця як складова доктрини політичної кримінології. Детермінація політичної злочинності. Характеристика політичних факторів злочинності в Україні. Концептуальні засади протидії політичній злочинності. Заходи деструкції детермінаційного комплексу політичної злочинності. Протидія відтворенню політичних факторів злочинності в Україні.

Тема 7. Доктрина кримінології правотворчості

Поняття та предмет кримінології правотворчості як галузі доктрини. Поняття та типи нормативно-правової детермінації злочинності. Класифікація нормативно-правових криміногенних факторів. Кримінологічна ефективність нормативно-правового акту як показник його ролі в механізмі загальносоціальної профілактики злочинів. Кримінологічна ефективність спеціалізованого нормативно-правового акту як показник його ролі в механізмі дії спеціально-кримінологічних заходів протидії злочинності. Криміногенна безпечність нормативно-правового акту як показник відсутності в ньому нормативно-правових криміногенних факторів, тобто таких його положень, які детермінують чи можуть детермінувати злочинність. Кримінологічна експертиза нормативно-правових актів і їх проектів як інструмент протидії відтворенню детермінованої позитивним правом злочинності. Науково-методичні засади організації та проведення кримінологічної експертизи. Антикорупційна експертиза як різновид кримінологічної експертизи нормативно-правових актів і їх проектів. Кримінологічний моніторинг ефективності правового регулювання у сфері протидії злочинності.

Тема 8. Доктрина пенітенціарної кримінології

Поняття та предмет пенітенціарної кримінології як галузі доктрини. Феномен

пенітенціарної злочинності. Сучасний стан та основні закономірності відтворення пенітенціарної злочинності. Злочинність серед засуджених. Злочинність серед персоналу органів та установ виконання покарань. Детермінація пенітенціарної злочинності. Особистість злочинця-засудженого та злочинця-працівника Державної кримінально-виконавчої служби. Поняття та зміст призонізації. Показники призонізації. Призонізація в механізмі індивідуальної злочинної та саморуйнівної поведінки засуджених. Пенітенціарні та позапенітенціарні фактори детермінації призонізації. Кримінально-субкультурна стигматизація засудженого як чинник його призонізації. Насильство в установах виконання покарань закритого типу як чинник призонізації. Концепція протидії призонізації. Спеціально-кримінологічні та індивідуальні заходи запобігання та припинення призонізації.

Тема 9. Доктринальні засади кримінологічної політики

Кримінологічна доктрина як основа політики у сфері протидії злочинності. Політика у сфері протидії злочинності, кримінологічна політика, кримінально-правова, кримінально-виконавча політика: поняття та взаємовідношення. Кримінологічна політика як система доктрин нерепресивної протидії злочинності та частина державної соціальної політики. Моделі кримінологічної політики. Тоталітарна кримінологічна політика. Ліберально-гуманістична кримінологічна політика. Квазіліберальна кримінологічна політика. Зміст та напрями реалізації ліберально-гуманістичної концепції кримінологічної політики. Стратегія і тактика втілення ліберально-гуманістичної концепції в кримінологічній політиці України.

4. Структура вивчення навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин												
		Денна форма навчання					Заочна форма навчання							
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі					
			Лекції	Сем. (прак).	Лабор.	Ін.зав.	СРС		Лекції	Сем. (прак).	Лабор.	Ін.зав.	СРС	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1.	Доктрина кримінології: загальнонаукова характеристика. Методологія кримінологічної науки.	10	0,5	0,5			9	10	0,5	0,5				9
2.	Феномен злочинності в доктрині кримінології	10	0,5	0,5			9	10	0,5	0,5				9
3.	Детермінація злочинності як об'єкт кримінологічного пізнання. Причини і умови окремого злочину.	10	1	0,5			8,5	10	1	0,5				8,5

4.	Вчення про особистість злочинця як складова доктрини кримінології Механізм індивідуальної злочинної поведінки: доктринальна характеристика	10	1	0,5			8,5	10	1	0,5			8,5
5.	Загальна та окремі теорії протидії злочинності. Прогнозування і планування злочинності	10	1	0,5			8,5	10	1	0,5			8,5
6.	Доктрина політичної кримінології	10	1	0,5			8,5	10	1	0,5			8,5
7.	Доктрина кримінології правотворчості	10	1	1			8	10	1	1			8
8.	Доктрина пенітенціарної кримінології	10	1	1			8	10	1	1			8
9.	Доктринальні засади кримінологічної політики	10	1	1			8	10	1	1			8
	Всього годин	90	8	6			76	90	8	6			76

4.2. Аудиторні заняття

4.2.1. Аудиторні заняття (лекції, семінарські (практичні) заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбачених тематичним планом.

4.2.2. Плани лекцій з передбачених тематичним планом тем визначаються в підрозділі 1.2 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.2.3. Плани семінарських (практичних) занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань та методичні рекомендації для підготовки до занять визначаються в підрозділі 1.3 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3. Самостійна робота студентів

4.3.1. Самостійна робота студентів денної форми навчання включає завдання до кожної теми та індивідуальні завдання.

4.3.2. Завдання для самостійної роботи студентів та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.4 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.3. Виконання індивідуальних завдань всіма студентами не є обов'язковим і може здійснюватися окремими студентами з власної ініціативи або за пропозицією викладача.

4.3.4. Тематика індивідуальних завдань та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.5 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.5. Індивідуальні завдання виконуються в межах часу, визначеного для самостійної роботи студентів, та оцінюються частиною визначених в розділі 6 цієї програми кількості балів, виділених для самостійної роботи.

5. Методи навчання та контролю

Під час лекційних занять застосовуються:

- 1) традиційний усний виклад змісту теми;
- 2) слайдова презентація.

На семінарських та практичних заняттях застосовуються:

- 1) дискусійне обговорення проблемних питань;
- 2) вирішення ситуаційних завдань;
- 3) складання та розгляд окремих процесуальних документів.

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у формах:

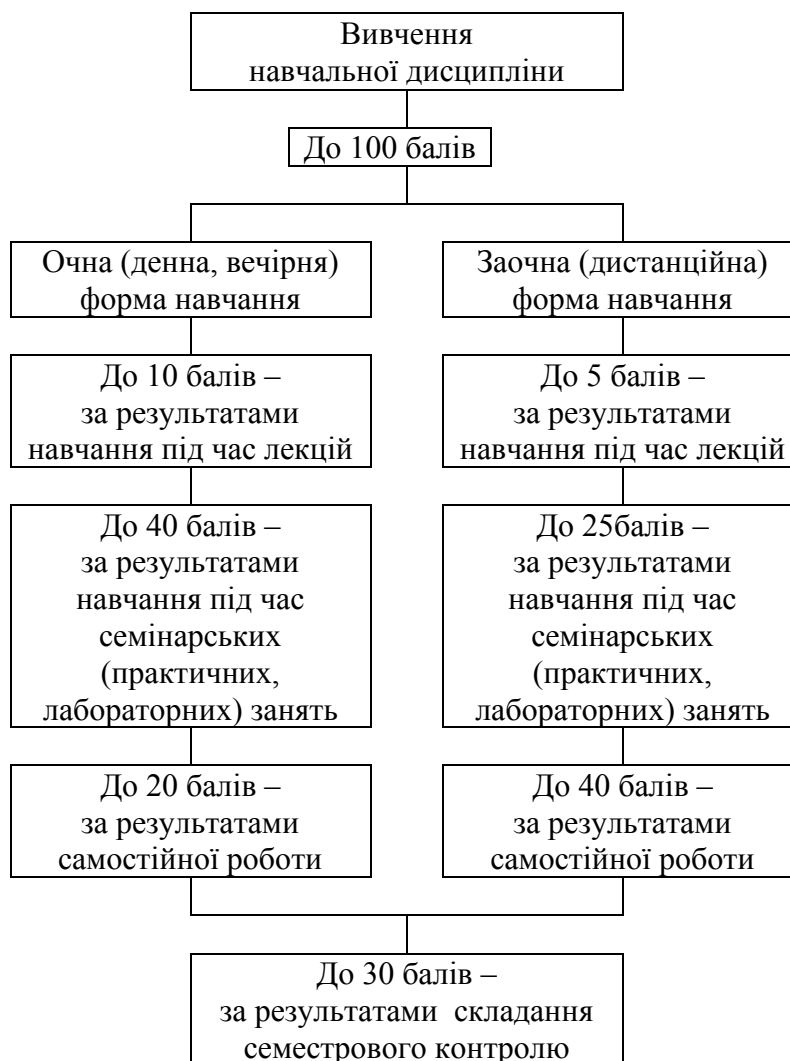
- 1) усне або письмове (у тому числі тестове) опитування на семінарських заняттях;
- 2) виконання поточних контрольних робіт у формі тестування;
- 3) складання та обговорення окремих процесуальних документів за ситуаційними завданнями;
- 4) захист підготовленого публічного виступу.

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі усного заліку.

Структура залікового білету: два теоретичних питання, одне ситуаційне завдання, п'ять тестових завдань.

6. Схема нарахування балів

6.1. Нарахування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

6.2. Обсяг балів, отриманих здобувачем освітньо-наукового ступеня під час лекцій, семінарських занять, самостійної роботи та виконання індивідуальних завдань визначаються в навчально-методичних матеріалах з цієї дисципліни.

7. Рекомендовані джерела

7.1. Нормативно-правові акти

1. Конституція України від 28.06.1996. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>. (дата звернення: 20.01.2020).
2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_004. (дата звернення: 20.01.2020).
3. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 р. № 580-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 40-41. Ст. 379.
4. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18 лют. 1992 р. № 2135-XII. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 22. Ст. 303.
5. Про національну безпеку України: Закон України від 21 червня 2018 року № 2469-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2018. № 31. ст.241.
6. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю: Закон України від 30 черв. 1993 р. № 3342-XII. *Офіційний вісник України*. 1993. № 35. Ст. 358.
7. Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі: Закон України від 01 груд. 1994 р. № 264/94- ВР. Відомості Верховної Ради України. 1994. № 52. Ст. 455.
8. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1697-VII. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 2–3. Ст. 12.
9. Про соціальну адаптацію осіб, які відбувають чи відбули покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк: Закон України від 17 березня 2011 року № 3160-VI. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 38. Ст. 380.
10. Про Стратегію сталого розвитку «Україна–2020»: Указ Президента України від 12 січня 2015 р. № 5/2015. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>. (дата звернення: 20.01.2020).
11. Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону: Закон України від 22 черв. 2000 р. № 1835-III. *Офіційний вісник України*. 2000. № 30. Ст. 242.
12. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії: Закон України від 5 жовт. 2000. Відомості Верховної Ради України. 2000. № 48. Ст. 409.
13. Про захист суспільної моралі: Закон України від 20 листоп. 2004 р. № 11296. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 14. Ст.192.
14. Про запобігання та протидію домашньому насильству: Закон України від 7 грудня 2017 року № 2229-VIII . Відомості Верховної Ради України. 2018. № 5. Ст. 35.
15. Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей : Закон України від 24 січ. 1995 р. № 2095-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1995. № 6. Ст. 35.
16. Про Державне бюро розслідувань: Закон України від 12 листопада 2015 р. № 794-VIII . Відомості Верховної Ради України. 2016. № 6. Ст. 55 .
17. Про державну службу: Закон України від 10 грудня 2015 р. № 889- VIII. Відомості Верховної Ради України. 2016. № 4. Ст. 43.
18. Про запобігання корупції : Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1700–VII. Відомості Верховної Ради України. 2014. № 49. Ст. 2056.
19. Про Національне антикорупційне бюро України : Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1698–VII. Відомості Верховної Ради України. 2014. № 47. Ст. 2051.
20. Про очищення влади: Закон України від 16 вересня 2014 р. № 1682–VII. Відомості Верховної Ради України. 2014. № 44. Ст. 2041.

7.2. Наукова, навчально-методична література

Основна:

21. Бандурка О. М. Протидія злочинності та профілактика злочинів: монографія. Х. : ХНУВС, 2011. 308 с.
22. Бандурка О. М. Стратегія і тактика протидії злочинності : монографія. Х. : Ніка Нова, 2012. 318 с.
23. Бандурка О. М. Злочинність в Україні : економіко-кримінологічний аналіз : монографія / О. М. Бандурка, М. М. Зацеркляний, Р. С. Веприцький / за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. О. М. Литвинова. Х. : Золота миля, 2013. 264 с.
24. Батиргарєєва В. С. Рецидивна злочинність в Україні: соціальноправові та кримінологічні проблеми: монографія / В. С. Батиргарєєва. Х.: Право, 2009. 576 с.
25. Беккариа Ч. О преступлениях и наказаниях. Сост. и предисл. В. С. Овчинского. М. : Инфра-М, 2004. 184 с.
26. Бойко А. М. Детермінація економічної злочинності в Україні в умовах переходу до ринкової економіки (теоретико-кримінологічне дослідження): монографія. Л. : ЛНУ ім. Івана Франко, 2008. 380 с.
27. Веприцький Р. С. Феноменологія злочинності в регіоні : монографія. Х. : Золота миля, 2014. 324 с.
28. Голіна В. В. Запобігання злочинності в Україні: навч. посіб. В. В. Голіна, М. Ю. Валуйська. Х.: Нац. юрид. акад. України, 2007. 107 с.
29. Голіна В. В. Державне програмування і регіональне планування заходів запобігання злочинності в Україні. В. В. Голіна, С. Ю. Лукашевич, М. Г. Колодяжний; за заг. ред. В. В. Голіни. Х. : Право, 2012. 304 с.
30. Головкін Б. М. Кримінологічні проблеми умисних вбивств і тяжких тілесних ушкоджень, що вчиняються у сімейно-побутовій сфері. Х.: Нове слово, 2004. 252 с.
31. Головкін Б. М. Корислива насильницька злочинність в Україні: феномен, детермінація, запобігання: монографія. Х.: Право, 2011. 432 с.
32. Даньшин И. Н. Общетеоретические проблемы криминологии: монография. Х.: Прапор, 2005. 224 с.
33. Даньшин І. М. Усталені форми злочинності (кримінологічний нарис). Х.: Акта, 2002. 147 с.
34. Державне програмування і регіональне планування заходів запобігання злочинності в Україні. В. В. Голіна, С. Ю. Лукашевич, М. Г. Колодяжний; за заг. ред. В. В. Голіни. Х.: Право, 2012. 304 с.
35. Дремин В. Н. Преступность как социальная практика: институциональная теория криминализации общества: монография. О.: Юрид. л-ра, 2009. 616 с.
36. Жигарев Е. С. Личность как предмет познания : монография. М. : Изд-во «Щит-М», 2013. 320 с.
37. Жигарев Е. С. Методология криминологии : проблемы, поиски, решения : монография. М. : Изд-во «Щит-М», 2012. 269 с.
38. Закалюк А. П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика: у 3-х кн. К.: Ін юре, 2007. Кн. 1: Теоретичні засади та історія української кримінологічної науки. 2007. 424 с.
39. Запобігання злочинності (теорія і практика): навч. посіб. В. В. Голіна. Х.: Нац. юрид. акад. України, 2011. 120 с.
40. Зелінський А. Ф. Кримінологія : навч. посіб. Х. : Рубікон, 2000. 240 с.
41. Злочинність у паливно-енергетичній сфері України: кримінологічна характеристика та запобігання: монографія. За ред. Б. М. Головкіна. Х. : Право, 2013. 248 с.
42. Кальман О. Г. Стан і головні напрямки попередження економічної злочинності в Україні: теоретичні та прикладні проблеми: монографія. Х.: Гімназія, 2003. 352 с.
43. Колодяжний М. Г. Насильницькі вимагання майна в Україні: кримінологічна характеристика, детермінація та запобігання. За ред. В. В. Голіни. Х.: Кроссроуд, 2010. 288 с.
44. Кримінологічні засади запобігання злочинам в установах виконання покарань України (пенітенціарна кримінологія) : посіб. За ред. О. М. Джужі. К. : НАВС, 2013. 620 с.

45. Кримінологічна характеристика злочинів проти життя та здоров'я особи, що вчиняються неповнолітніми. В. В. Голина, В. П. Ємельянов, С. Ю. Лукашевич та ін. ; за заг. ред. В. В. Голини. Х. : Кроссруд, 2007. 156 с.
46. Кримінологія : підручник / В. В. Голина, Б. М. Головкін, М. Ю. Валуйська та ін. ; за ред. В. В. Голини, Б. М. Головкіна. Х. : Право, 2014. 440 с.
47. Кримінологія. Академічний курс. Кол. авторів ; за заг. ред. О. М. Литвинова. К. : Видавничий дім «Кондор», 2018. 588 с.
48. Орлов Ю. В. Політико-кримінологічна теорія протидії злочинності : монографія. Харків : Діса Плюс, 2016. 656 с.
49. Проблеми адаптації законодавства України у сфері протидії злочинності до законодавства Європейського Союзу: монографія. За заг. ред. О. Ю. Шостко. К. : Право України, 2012. 250 с.
50. Юхно О.О. Теорія та практика оперативного-розшукового запобігання злочинам органами внутрішніх справ : монографія. Одеса : Інтерпринт, 2010. 368 с.

7.3. Допоміжні джерела

51. Батиргареева В. С. Вплив глобалізаційних процесів на розвиток української кримінології. Вісника Асоціації кримінального права України. 2014. № 1 (2). С. 209–227.
52. Блажівський Є. М. Моніторинг протидії злочинності в Україні : монографія. Х. : Золота миля, 2013. 372 с.
53. Василевич В. В. Щодо основних принципів кримінологічної політики України. Кримінологічна теорія і практика: досвід, проблеми сьогодення та шляхи їх вирішення : Тези доповідей наук.-теор.конф. (м. Київ, 20 березня 2014 року). Ред. кол. В. В. Коваленко, В. В. Черней, О. М. Джужа, В. В. Василевич та ін. К. : Національна акад. внутр. справ, 2014. С. 46–52.
54. Василькова В. В. Порядок и хаос в развитии социальных систем. Синергетика и теория социальной самоорганизации . СПб.: Издательство «Лань», 1999. 480 с.
55. Гишинский Я. И. Девиантность, преступность и социальный контроль в «новом мире». Сборник статей. СПб. : Издательский Дом «Алеф-Пресс», 2012. 352 с.
56. Голина В. В. Кримінологічна політика України як ресурс у протидії злочинності (реалії і можливості). Вісник Національної академії правових наук України. 2013. № 2 (73). С. 193–201.
57. Голина В. В. Кримінологічна політика держави : сутність та передумови її формування. Питання боротьби зі злочинністю. 2012. Вип. 23. С. 53–63.
58. Голина В. В. Кримінологическая профилактика предотвращения и пресечение преступлений: учеб. пособ. К.: УМК ВО при Минвузе УССР, 1989. 72 с.
59. Голина В. В. Світова злочинність: сучасні тенденції та стратегії протидії. Вісн. акад. правових наук. 2015. №2. С. 92–100.
60. Зелінський А. Ф. Кримінальная психология. К.: Юринком Интер, 1999. 240 с.
61. Запобігання корупції : підручник. Б. М. Головкін, О. Ю. Шостко, О. В. Новіков та ін. ; за заг. ред. Б.М. Головкіна. Харків : Право, 2019. 296 с.
62. Иншаков С. М. Исследование преступности. Проблемы методики и методологии : монографія. М. : ЮНИТИ-ДАНА : Закон и право, 2012. 335 с.
63. Кабанов П. А. Политическая преступность : понятие, сущность, виды, причины, личность политического преступника, меры противодействия (кримінологическое исследование) : монографія. Казань : ЗАО «Новое знание», 2006. 360 с.
64. Коваленко А.В. Кримінологічний вимір поліцейської діяльності в Україні: монографія. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2019. 356 с.
65. Конгрессы ООН по предупреждению преступности и уголовному правосудию в 3-х т. Сб. док. Сост. и вступ. ст. В. В. Голина и М. Г. Колодяжный. К. : Право Украины, 2012. 30 д.а.
66. Костенко О. М. Культура і закон – у протидії злу: монографія. К.: Атіка, 2008. 352 с.
67. Костенко О. М. Модернізація доктрини сучасної кримінології у парадигмі соціального

- натуралізму. Вісник Асоціації кримінального права України. 2014. № 2. С. 190–208.
68. Крадіжки, вчинені неповнолітніми: кримінологічний аналіз : монографія. К.О. Павлишин. Харків : Право, 2019. 272 с.
 69. Кримінологічні проблеми попередження злочинності неповнолітніх у великому місті: досвід конкретно-соціологічного дослідження: монографія. За заг. ред. В. В. Голіни, В. П. Ємельянова. Х. : Право, 2006. 292 с.
 70. Кримінологічна віктимологія : навч. посіб. За заг. ред. О. М. Джузи. К. : Атіка, 2006. 352 с.
 71. Кримінологія: навч.-метод. Посібник. Г. З. Яремко, Н. І. Устрицька. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2018. 144 с.
 72. Кудрявцев В. Н. Борьба мотивов в преступном поведении. М. : Норма, 2007. 128 с.
 73. Кулик О. Г. Злочинність в Україні на початку ХХІ століття : монографія. К. : Юрінком Інтер, 2013. 272 с.
 74. Ли Д. А. Преступность как социальное явление. М. : Русский мир, 1997. 176 с.
 75. Литвак О. М. Держава і злочинність : монографія. К. : Атіка, 2004. 304 с.
 76. Литвак О. М. Державний вплив на злочинність : кримінологічно-правове дослідження. К. : Юрінком Інтер, 2000. 280 с.
 77. Литвинов О. М. Віктимізація: фактори, аналіз, заходи протидії : навч. посіб. Х.: ХНУВС, 2009. 72 с.
 78. Лукаш А. С. Згвалтування: кримінологічна характеристика, детермінація та попередження: моногр. Х.: Право, 2008. 256 с.
 79. Лукашевич С. Ю. Попередження злочинності засуджених в місцях позбавлення волі: моногр. Х.: СПД ФО Вапнярчук Н. М., 2006. 104 с.
 80. Лунеев В. В. Курс мировой и российской криминологии : в 2 т. – Т 2. Особенная часть : учебник . М. : Юрайт, 2013. 872 с.
 81. Маляр Г. В. Проблема політичної злочинності в зарубіжній кримінології : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Київський міжнародний університет. К., 2010. 218 с.
 82. Маслоу А. Мотивация и личность. – 3-е изд. СПб. : Питер, 2006. 352 с.
 83. Мизес Л. фон. Теория и история. Итерпретация социально-экономической эволюции. Пер. с англ. А. В. Куряева. Москва ; Челябинск : Социум, 2013. 368 с.
 84. Миронюк Д. М. Кримінологічний моніторинг ефективності правового регулювання : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08; Харківський національний університет внутрішніх справ. Х., 2014. 227 с.
 85. Мошак Г. Г. Використання засобів приватного права у запобіганні злочинності. Х. : Кроссруд, 2010. 196 с.
 86. Наркозлочинність: кримінологічна характеристика та запобігання: наук.-практ. посіб. А. А. Бова, В. І. Женунтій, А. Н. Закалюк та ін. ; За заг. ред. А. П. Закалюка. К.: Юрінком Інтер, 2006. 296 с.
 87. Нариси з кримінології постмодерну. О. М. Литвинов, Ю. В. Орлов. Харків: Право, 2019. 278 с.
 88. Невмержицький Є. В. Корупція в Україні: причини, наслідки, механізми протидії : монографія. К. : КНТ, 2008. 368 с.
 89. Оболенцев В. Ф. Латентна злочинність: проблеми теорії та практики попередження. Х.: СПД ФО Вапнярчук Н. М., 2005. 128 с.
 90. Орлов Ю. В. Кримінологія правотворчості : обґрунтування та концептуальні засади розвитку. Вісник Кримінологічної асоціації України. 2011. №1. С. 95–101.
 91. Орлов Ю. В. Геополітичні фактори злочинності в Україні. Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. Серія «Право». 2012. № 1034. С. 226–229.
 92. Орлов Ю. В. Концептуальні засади протидії політичній злочинності. Вісник Кримінологічної асоціації України. 2015. № 1 (9) : Збірник наукових праць [редкол. О. М. Бандурка (голов. ред.) та ін.]. Х. : ХНУВС, 2015. С. 224–236
 93. Орлов Ю. В. Кримінологічна неефективність нормативно-правових актів : поняття та критерії. Форум права. 2011. № 3. С. 570–576.
 94. Орлов Ю. В. Наукові засади формування стратегій інтеграції політичної системи та протидії злочинності. Право і безпека. 2014. № 2 (53). С. 124–130.

95. Панаріна Н. В. Право як нормативна основа формування правопорядку: Дис... канд. юрид. наук: 12.00.01; Національна юридична академія імені Ярослава Мудрого. Х., 2007. 202 с.
96. Теоретичні основи забезпечення якості кримінального законодавства та правозастосовчої діяльності у сфері боротьби зі злочинністю : монографія. За заг. ред. В. І. Борисова, В. С. Зеленецького. Х.: Право, 2011. 344 с.
97. Потерпілий від злочину (міждисциплінарне правове дослідження). За заг. ред. Ю. В. Бауліна, В. І. Борисова. Х. : Кроссроуд, 2008. 364 с.
98. Проблеми забезпечення ефективності діяльності органів кримінального переслідування в Україні: монографія. За заг. ред. В. І. Борисова, В. С. Зеленецького. Х. : Право, 2010. 400 с.
99. Профілактика злочинів : підручник. О. М. Джу́жа, В. В. Василевич, О. Ф. Гіда та ін.; За заг. ред. О. М. Джу́жи. К.: Атіка, 2011. 720 с.
100. Ривман Д. В. Криминальная виктимология / Д. В. Ривман. – СПб. : Питер, 2002. – 304 с.
101. Рущенко І. П. Соціологія злочинності : монографія. Х. : Вид-во Націон. ун-ту внутр. справ, 2001. 546 с.
102. Саморегуляція и прогнозирование социального поведения личности. Л. В. Борзикова, В. В. Водзинская, В. Н. Каюрова и др.; Под общ. ред. В. А. Ядова. Л. : Наука, 1979. 264 с.
103. Сердюк О. В. Корупціогенність законодавства : проблеми виявлення корупційних ризиків в проектах нормативних актів. Збірник тез лекцій з питань нормопроекування. К. : Міністерство юстиції України. Центр правової реформи і законопроектних робіт, 2005. С. 121–130.
104. Теоретичні основи забезпечення якості кримінального законодавства та правозастосовчої діяльності у сфері боротьби зі злочинністю: моногр. За заг. ред. В. І. Борисова, В. С. Зеленецького. Х.: Право, 2011. 344 с.
105. Туляков В. А. Виктимология. Социальные и криминологические проблемы. О. : Юрид. л-ра, 2000. 335 с.
106. Ша́кун В. І. Урбанізація і злочинність: монографія. К.: Укр. акад. внутр. справ, 1996. 256 с.
107. Ша́кун В. І. Суспільство і злочинність. К. : Атіка, 2003. 784 с.
108. Шлях до криминології. Пам'яті А. П. Закалюка: зб. матеріалів. К.; Запоріжжя : КПУ, 2010. 188 с.
109. Шестаков Д. А. Введение в криминологию закона. СПб. : Изд-во «Юридический центр Пресс», 2011. 75 с.
110. Шестаков Д. А. Криминология : краткий курс. Преступность как свойство общества. СПб. : Изд-во «Лань», 2001. 264 с.
111. Шостко О. Ю. Протидія організованої злочинності в Європейських країнах : монографія. Х. : Право, 2009. 400 с.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті:

Офіційний портал Верховної Ради України: <http://www.rada.gov.ua/>
 Президент України: <http://www.president.gov.ua/>
 Кабінет Міністрів України: <http://www.kmu.gov.ua/control/>
 Міністерство внутрішніх справ України: <https://www.npu.gov.ua/uk/>
 Генеральна прокуратура України: www.gp.gov.ua/
 Національна поліція України: <http://npu.gov.ua>
 Патрульна поліція України: <http://patrol.police.gov.ua/>
 Міністерство юстиції України: <https://minjust.gov.ua/ua>
 Державна фіскальна служба України: <http://sfs.gov.ua/>
 Служба безпеки України: <https://ssu.gov.ua/>
 Рада національної безпеки і оборони України: www.rnbo.gov.ua/
 Комітет Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя:
<http://kompravpol.rada.gov.ua/>
 Комітет Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності: <http://komzakonpr.rada.gov.ua/>

Комітет Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнародних відносин: <http://kompravlud.rada.gov.ua/>
Уповноважений Верховної Ради України з прав людини: <http://www.ombudsman.gov.ua/>
Конституційний Суд України: <http://www.ccu.gov.ua/>
Верховний Суд України: <http://www.scourt.gov.ua/>
Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ: <http://www.sc.gov.ua/>
Європейський суд з прав людини: <http://www.echr.coe.int/>
Українська Гельсінська спілка з прав людини: <http://helsinki.org.ua/>
Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua/>
Львівська національна наукова бібліотека НАН України імені Василя Стефаника - www.lsl.lviv.ua/.
Національна юридична бібліотека: www.nbuv.gov.ua/node/622
Наукова бібліотека імені М. Максимовича: www.library.univ.kiev.ua/ukr/title4.php3
Бібліотека Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого: <http://library.nlu.edu.ua>
Бібліотека Київського національного університету ім. Тараса Шевченка: <http://www.scilib.univ.kiev.ua>
Наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія»: <http://www.library.ukma.edu.ua/>
Наукова бібліотека ЛНУ ім. Івана Франка: <http://library.lnu.edu.ua/bibl/>
Бібліотека Національної академії внутрішніх справ: <http://www.naiu.kiev.ua/biblio/>
Наукова бібліотека Національного університету «Одеська юридична академія»: <http://library.onua.edu.ua/uk/>
Наукова бібліотека Академії адвокатури України: <http://e-lib.aau.edu.ua/>
Наукова бібліотека Університету державної фіскальної служби України: <http://library.asta.edu.ua/>

Розробник програми:

Викладач дисципліни – професор кафедри кримінального права та процесу,
доктор юридичних наук, доцент

_____ В. В. Налуцишин

15 червня 2020 року

Схвалено кафедрою кримінального права та процесу 15 червня 2020 року, протокол №13.

Завідувач кафедри _____ Л. П. Брич

15 червня 2020 року

Декан юридичного факультету _____ С.А. Крушинський

15 червня 2020 року

Погоджено методичною радою університету 18 червня 2020 року, протокол № 8.

Голова методичної ради _____ І.Б. Ковтун

18 червня 2020 року

Обліковий обсяг програми – 1,09 ум. др. арк.